

NOTAT

Ringkøbing-Skjern Kommune

Til
Kommunalbestyrelser i oplandet til Ringkøbing Fjord

Kopi
Naturstyrelsen

Fra
Vandråd Ringkøbing Fjord

Emne
Holdningspapir Vandråd Ringkøbing Fjord

Land, By og Kultur
Land og Vand

Telefon
99 74 13 54
E-post
lene.moth@rksk.dk

Dato
27. juni 2014
Sagsnummer
2014010406TA

Holdningspapir

Vandråd Ringkøbing Fjord

Vandråd Ringkøbing Fjord besluttede på mødet d. 20. juni 2014, at udarbejde et fælles holdningspapir som sendes til de 9 kommuner i oplandet til Ringkøbing Fjord og Naturstyrelsen. Holdningspapiret omfatter vandrådets prioriteringer til vandløbsindsatserne i oplandet til Ringkøbing Fjord; en række anbefalinger som vandrådet finder det ønskeligt at inddrage fremadrettet, samt generelle betragtninger omkring vandrådsarbejdet.

Vandråd Ringkøbing Fjord finder det yderst positivt, at være inddraget i arbejdet med de supplerende vandløbsforanstaltninger. Der har på de afholdte møder været en god dialog og respekt omkring hinandens synspunkter, derfor bakkes der bredt op omkring nedenstående prioriteringer og holdninger i Vandråd Ringkøbing Fjord.

Prioriteringer

Spildevand

- Vandrådet ser det som en vigtig opgave at stoppe spildevandstilførsel til vandløbene før en evt. indsats sættes i gang. Det være sig fra overløb fra rensningsanlæg, men også spildevand fra bebyggelser og befæstede arealer i det åbne land. Disse tilløb kan i mange tilfælde være hovedårsagen til manglende målopfyldelse for smådyrsfaunaen (DVFI) i recipientvandløbet.

Faldforhold

- Vandrådet anbefaler, at vandløbsstrækninger med rimelig gode faldforhold prioriteres højest. Herved undgås for store påvirkninger af omkringliggende dyrkede arealer og pengene bruges på miljøforbedring frem for erstatning.

Okkerindsats

- Vandrådet vurderer, at der visse steder med fordel kunne anvendes et ekstra virkemiddel ud over de lavvandede grødefyldte bassiner i forhold til indsatsen mod okker, ved at udplante vandranunkel kombineret med skånsom grødeskæring. Dette vil tage hånd om den diffuse udledning af okker der finder sted, men vil være et langt billigere virkemiddel end hævning af vandløbsbunden, som er eneste andet alternativ til diffus udledning. Vandranunkel er effektiv til, at udfælde og bundfælde okker, en egenskab Ringkøbing-Skjern Kommune har anvendt med succes i okkerplagede vandløb. Derudover rummer vandranunkel levesteder og skjul for mange vandløbsdyr og fisk. Vandrådet pointerer dog, at de afvandingsmæssige forhold ikke bør forringes de steder udplantningen og den skånsomme grødeskæring sættes ind.

Nyeste data

- Vandrådet finder, at kommunernes prioriteringer skal træffes på baggrund af nyeste data og, at der i forundersøgelserne afsættes midler til eksempelvis udtagning af nye faunaprøver til bestemmelse af DVFI, hvor der ikke foreligger nye data. Derudover opfordrer Vandrådet Naturstyrelsen til, at opprioritere dataindsamlingen og overvågningen. Vandløb som allerede opfylder målsætning om økologisk god eller meget god tilstand, bør tages ud af vandplanen. Ligeledes bør grøfter og kanaler som ikke er reelle vandløb tages ud af vandplanen eller nedklassificeres, så de får et mere realistisk miljømål. Derudover finder Vandrådet det meget vigtigt, at der laves effektundersøgelser omkring de forskellige virkemidler, gerne hurtigst muligt. På den måde sikres, at pengene bruges på virkemidler med den største effekt og fokus holdes på omkostningseffektivitet.

Spærringer

- Vandrådet anbefaler at der fokuseres på, at få fjernet spærringer eller som alternativ får lavet faunapassage i vandløbene, da det uden indsats vil være meget svært at nå i mål på specielt fiskeindekset. Vandrådet henstiller til, at der ved indsatser omkring spærringer tages hensyn til både natur og kulturarvsmæssige forhold, lige som der forventes kompensation til dambrugere for udgifter forbundet med ændring af vandindtag mm. Det er vigtigt, at det store fald omkring eksisterende stemmeværker og styrt afvikles over så lange strækninger som muligt, og at man bør forsøge at genskabe de oprindelige vandløbs- og faldforhold omkring disse.

Klimatilpasning

- Vandrådet finder det fornuftigt, at der indtænkes klimatilpasning sammen med vandløbsindsatserne opstrøms byer, som har og kan få problemer. Vandrådet vil dog samtidig gøre opmærksom på, at der skal stilles tilstrækkelig kompensation til rådighed for de lodsejere, som måtte få forringet afvandingen, eller som må afstå arealer til evt. bufferområder/vådområder i forbindelse med klimatilpasningsprojekter.

Anbefalinger

Vandråd Ringkøbing Fjord har følgende anbefalinger til det videre arbejde

- Ændret (skånsom) vedligeholdelse er ikke medtaget som virkemiddel i denne planperiode. Vandrådet vil gerne opfordre til, at kommunerne får mulighed for at bruge dette virkemiddel de steder, hvor det er muligt, dvs. vandløb med godt fald hvor det ikke vil få større afvandingsmæssige konsekvenser. Det er ofte den billigste og bedste vej til målopfyldelse.
- Kommunerne i oplandet til Ringkøbing Fjord anvender en del forskellige virkemidler. I Ringkøbing-Skjern Kommune noterer vi os, at udlægning af groft substrat er meget anvendt. Vandrådet opfordrer til, at det udføres på egnede strækninger, udpeget på baggrund af egentlige besigtigelser af strækningerne.

Generelle holdninger

- Vandrådet støtter, at kommunerne har udpeget flere km vandløb end krævet, idet vandrådet også mener, at man kan nå længere for pengene.
- Lodsejerinddragelse og – velvillighed bør i høj grad tilstræbes. Lodsejere bør inddrages på så tidligt et tidspunkt som muligt, så der på den måde kan inddrages lokal viden. Ekspropriation bør være et sidste, men nogle gange nødvendigt, værktøj i kassen.
- Vandrådet anbefaler at fortsætte det gode arbejde i dialog med kommunerne i hovedoplandet Ringkøbing Fjord. Vandrådet kan evt. suppleres med yderligere inddragelse af relevante interesse- og erhvervsorganisationer.